

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 100 lir (za inozemstvo 110 lir), za 1/2 leta 50 lir, za 1/4 leta 25 lir, mesečno 9 lir. Tedenska izdaja letno 50 lir. Plača in toži se v Ljubljani.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ul. 27. Tel. 47-61. Rokopisov ne vračamo. - Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.953

CONCESSIONARIO ESCLUSIVO per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

IZKLJUCNO ZASTOPSTVO ZA OGLASE in Kr. Italije (razen za Ljubljansko pokrajino) in inozemstvo ima ISTITUTO ECONOMICO ITALIANO-MILANO, Via G. Lazzaroni 10.

Izhaja vsak torek in petek

Liubljana, petek 19. marca 1943-XXI

Cena posamezni številki 0*80

Izdelani so načrti za velik vodovod,

ki se bo zgradil v Tirani. Novi vodovod bo eno največjih del, ki so jih izvedli fašisti v Albaniji. Z novim vodovodom ne bo dobila albanska prestolnica samo obilo zdrave in dobre vode, temveč se bo ustvarila tudi podlaga za razmah elektrifikacije v Albaniji. Kakor hitro bodo strokovnjaki izdelane načrte pregledali, se bo oddala naprava vodovoda.

Bolgarski dijaki morajo delati na poljih

Bolgarski ministrski svet je odredil, da morajo dijaki višjih letnikov ter nezaposleni civilisti pomagati pri kmetijskih delih na poljih ljudi, ki so bili vpoklicani v vojsko. Nvpoklicani kmetje morajo 5 do 8 dni brezplačno delati na njivah vpoklicancev. Prebivalstvo iz krajev, kjer je žetev pozna, se more porabiti za delo v krajih, kjer je žetev zgodnja. Za podpiranje kmetijskih delavcev je dala bolgarska Kmetijska in združna banka 50 milijonov levov.

Zboljšan položaj glede prehrane v Grčiji

Oskrba v Macedoniji se je v zadnjih mesecih ko tudi v vsej Grčiji znatno izboljšala. Posebno važno pa je to, da so v Macedoniji cene za živila za polovico nižje ko v Atenah, čeprav so obroki živili enaki. Da bi se prehrana ljudstva izboljšala, je ustanovila vlada v mnogih mestih ljudske kuhinje. Kot posebno uspešna se označuje propaganda za bolj intenzivno obdelovanje zemlje. Posejana površina zemlje je letos znatno večja ko druga leta. Nemške zasedbene oblasti so dale na razpolago kmetijske stroje in kmetijsko orodje. Da bi se bolj pospešila živinoreja, so se razdelile med kmetovalce večje količine ovsa.

Rečni promet v Romuniji

Po najnovejših podatkih o romunski rečni in pomorski plovlbi je bilo po vodnih potih poslano v času od februarja do septembra 1942 več ko 8.7 milijona ton raznega blaga. Od tega je bilo prevoženo po morskoti poti 1.3, po rekah pa 7.4 milijona ton. Kako se je gibal romunski rečni in pomorski promet, kažejo naslednje številke:

	1940	1939	1938	1937	1936
pomorski	330	759	839	1100	1274
rečni	1123	1121	909	943	995

Nazadovanje pomorskega prometa je povzročila vojna. Dvig rečnega prometa pa kaže, kako velik pomen ima Donava za romunsko gospodarstvo. Trenutno ovira plovlbo po Donavi nizko stanje vode.

Francoska tekstilna industrija

je po uradnih podatkih zaposlovala l. 1938. 10.200 ttrdk, ki so imele 650.000 nameščencev. Za 7 milijard frankov je uvozila francoska tekstilna industrija surovin, tekstilnih izdelkov in polizdelkov pa je izvozila za 8 milijard frankov. L. 1941 je delalo še 10.000 ttrdk, ki so imele 450.000 nameščencev. Celotni promet je znašal 20 milijard proti 34 milijardam v l. 1938. Proti koncu l. 1942 je delalo v tekstilni branši samo še 8000 do 9000 ttrdk in temu primerno se je tudi znižalo število nameščencev.

Napredek v italijanski gošpodarski avtarkiji

Leto sankcij — 1936 — je bilo odločilno za nadaljnji razvoj vse italijanske proizvodnje, ko se je postavilo stremljenje po čim večji dosegljivosti samopreskrbe kot vrhovno načelo gospodarskega načrta. S tem je postalo osrednje vprašanje vladne politike stopnjevanje avtarkičnega pridobivanja surovin. To se naj uveljavi v kmetijstvu in gozdarstvu, v gojitvi tobaka, v ribarstvu, pri bombažnih nasadih, v proizvajanju umetnih tkanin, večjem izkoriščanju vodnih sil in naj končno obseže tudi rudarstvo.

Na vseh poljih so bili v zadnjih letih doseženi znatni uspehi. Glede italijanske proizvodnje rud in premoga je bil kmalu po vstopu Italije v vojno podan pregled o doseženih uspehih.

Proizvodnja in potrošnja rud

Letna proizvodnja rud je bila tik pred proglasitvijo sankcij (v l. 1934./35.) naslednja:

odvisna od uvoza	domača proizvodnja v tisočih ton	domača potrošnja v tisočih ton	vrednost uvoza v milij. lir
železne rude	514	786	272
bakrena ruda	0.3	83	83
manganova ruda	25	119	94
svinčene rude	36	63	28
antimonove rude	2.2	4	2

Nadalje se je moral uvoziti nikelj v celoti (potrošnja 3000 ton) ter kositer, kobald, krom in druge rude.

Od uvoza neodvisne	domača proizvodnja v tisočih ton	domača potrošnja v tisočih ton	izvoz v milij. lir
pirit	772	476	296
cinkove rude	113	92	42
živo srebro (rude)	80	—	—
živo srebro (kovina)	1.2	0.25	0.95
boksit	160	65	100
marmor	320	150	165
žveplo	400	190	220

Kar se tiče kovinskih rud, ni moglo presejanje uvoza nad izvoznimi vrednotami vzbujati prevelikih pomislekov. Danj so bili tudi vsi pogoji, da se pridobivanje železne rude v kratkem času podvoji in da se znatno stopnjuje proizvodnja svinčene rude (z istovremnim povečanjem proizvodnje cinkove rude). Baker se je mogel deloma nadomestiti z aluminijem. Že leta 1938, se je slika temeljito spremenila in prvi ukrepi za povečanje samopreskrbe so že pokazali svoje uspehe. Proizvodnja železne rude se je dvignila na približno 1.01 milijona ton (za 80%), a tudi potrošnja je narasla na 1.39 milijona ton ali za 75%, uvoz pa se je dvignil na 385.792 ton ali za 30%. Treba je bilo računati z letno potrošnjo 1.5 milijona ton. Toda na drugi strani so bila odkrita nova ležišča, albanska proizvodnja železne rude pa se je mogla dvigniti na 0.7 milijona ton. Svinčene rude so pridobili že nad 67.000 ton (v primerj z l. 1935, za 70% več, primanjkljaj za kritje lastne potrebe pa se je zmanjšal na 14 odstotkov). Proizvodnja manganove in manganske železne rude se je zvišala za 150% na 64.000 ton in uvoz je nazadoval na 58.000

ton. Tudi proizvodnja bakrene rude se je mogla dvigniti na 22.700 ton in je s tem narasla na 28% potrošnje. Proizvodnja antimona se je podvojila ter je dosegla 5139 ton. Zelo izdatno je naraslo pridobivanje nikljeve rude od 3 na več ko 13.000 ton. Za kaolin in grafit se izboljšanje ni moglo doseči, večja potrošnja grafitu je celo zahtevala povečanje uvoza.

Tudi domača proizvodnja rud, ki so od uvoza neodvisne, se je močno povečala. Za boksit se je mogel zabeležiti dvig proizvodnje za 110% na 361.000 ton. Proizvodnja aluminija se je po načrtu v dveh letih od 1938 do 1940 dvignila od 25.800 na 40.000 ton in se bo nadalje vsako leto dvignila še za 10.000 ton. V znatni meri se je porabil boksit tudi za izdelavo umetnih gnojil. Proizvodnja živosrebrne rude se je dvignila na 200.000 ton, kar pomeni, da se je mogel izvoz kovine znatno povečati. Proizvodnja cinkove rude (200.000 ton) kaže povečanje za več ko 40% ter je narasla izvozna količina (74.000 ton) za 46%, izkupiček pa je narasel na 15 milijenov lir. Tudi proizvodnja pirita se je povečala, in sicer za 14%, ker pa se je povečala tudi potrošnja za 43%, je izvoz pirita nazadoval.

Po vstopu Italije v vojno se je posvetila posebna pozornost rudni proizvodnji. Podrobnosti pa se ne nvažajo, vendar pa so bili izdani potrebni ukrepi, da se povečana potreba po kovinah krije iz lastne proizvodnje. Obseg proizvodnje se je z izkoriščanjem novo odkritih ležišč ali prej ne uporabljenih ležišč od leta do leta razširjal. Avtarkična oskrba dežele s kovinami je neprestano napredovala in se močno okrepila tudi z zbiranjem starih kovin. Ker je izvoz rud — razen živega srebra in žvepla —

v glavnem prenehal, so vojne razmere manj vplivale na razvoj kovinske industrije. Italija ima v Idriji ter v Toscani (Siena in Grosseto) velika ležišča živega srebra in njena proizvodnja znaša približno 38% svetovne proizvodnje. S Španijo, ki je druga največja evropska dežela živega srebra, je sklenila Italija l. 1939. dobavni kartel. Italijanski izvoz živega srebra (kovine) v višini 2.3 milijona kg je bil od nekdanj usmerjen v Nemčijo (l. 1938. 1.12 milijona kg), v daljši razdalji je sledila Francija (l. 1938. 227.000 kg) in Japonska (l. 1938. 105.000 kg). Izvoz žvepla se giblje med 2.3 in 4 milijoni stotov na leto. Ležišča železne rude v Italiji (brez imperija) je ocenil prof. Stella na približno 100 milijonov ton, dočim so po prof. inž. Castelliju ta za približno 50% večja. Glavna ležišča so v Toscani, Piemontu, Sardiniji in otoku Elba, ki so dala pred vojno večino vse proizvodnje. Od cinkovih in svinčenih ležišč se morajo v prvi vrsti omeniti ona v Sardiniji, o katerih se trdi, da dajejo najboljšo rudo na evropskem kontinentu.

Zelo ugodne pogoje za razvoj ima italijanska proizvodnja aluminija. Pri praktično neomejeni razpoložljivosti levcita se cenijo ležišča boksita na več ko 20 milijonov ton (od tega 12 milijonov ton v Istri). V splošnem se more označiti oskrba Italije glede rud kot zadovoljiva, razen glede tekočih goriv ter premoga. V jeseni 1940 je avtarkični odbor italijanskih ministrov pod predsedstvom Duceja pregledal doseženo stanje v rudarstvu in ugotovil, da so se dosegli v nekaj letih zelo vzpodbudni uspehi, ki vabijo k nadaljnjemu načrtnemu pridobivanju rud.

(Südest-Echo).

Razvojne možnosti srbske živinoreje

V času pred prvo svetovno vojno je bila Srbija znana kot država, ki je izvažala živino. Kot odjemalci srbske živine sta prišla takrat v prvi vrsti v poštev bivša Avstro-Ogrska, nato pa tudi Nemčija. V letih 1914. do 1918. se je sicer dosti živine izvozilo, v naslednjih dveh desetletjih pa se je mogla ta vrzel znova zamašiti, čeprav ni vlada posvečala živinoreji posebne pažnje.

Po prvi svetovni vojni so našli v Srbiji 150.000 konj ali 12 odstotkov vseh konj v bivši Jugoslaviji. V istem času so našli 600.000 goved, 700.000 prašičev in 2.5 milijona ovc in koz, kar je bilo 14 oziroma 20 in 23 odstotkov vse živine v bivši Jugoslaviji. Primera med številom živine in površino zemlje, pri čemer se šteje kot zemeljska enota 100 ha orne zemlje, daje naslednjo sliko (ustrezajoče številke za druge jugovzhodne dežele in za Nemčijo so že upoštevane):

	goveda	konji	prašiči	ovce in koze
Srbija	25.0	3.1	29.4	100.0
Hrvatska	19.5	6.2	13.0	36.8

Bolgarska	14.5	5.2	8.7	94.5
Madžarska	20.5	7.7	33.4	17.9
Nemčija	42.3	7.3	49.8	17.3

Iz teh števil se vidi, da je imela Srbija primeroma dosti več prašičev ko n. pr. Hrvatska in da ni slabo odrezala srbska živinoreja niti v primerjavi z Madžarsko in Bolgarsko. Relativno je slabo razvita samo konjereja. To izvira tudi odtod, ker se pri obdelovanju zemlje uporablja predvsem goveja živina, dočim se uporabljajo konji le v goratih krajih za prenašanje tovorov.

V novem kmetijskem načrtu so predvideni razni ukrepi, da se srbska živinoreja še poveča. Tako se je razdelila vsa dežela v posebne okraje, v katerih se sme gojiti samo tista vrsta živine, ki je za dotični okraj najbolj primerna. Za dvig konjereje namestavajo kupiti angleške ne čisto polnokrvne konje. V vzhodni Srbiji bodo uporabili za križanje z domačimi konji lipicance, v zapadni Srbiji pa arabske polnokrvne konje. Da bo zadosti žrebcev na razpolago, se bosta žrebčarni v Ljubičevem in v Mrkonji-

čevem povečali. Nemci pa so poleg tega podarili večje število žrebcev najboljšee pasme.

V ravnih krajih se bo gojilo predvsem govedo simentalške pasme, v izrazito goratih krajih pa se bo izboljšala živina s križanjem domače in kolubarske pasme. Pri pospeševanju govedoreje pripada posebna naloga živinorejskim združbam, katerih je približno 300. Te zadruge so pod državnim nadzorstvom. Zadruge morejo pokazati ugodne rezultate svojega dela. Da bi se govedoreja še bolj pospeševala, je v državnem kmetijskem načrtu določba, da mora vsaka občina imeti v svojem proračunu postavke za nabavo plemenskih bikov, in sicer mora priti na vsakih 100 krav 1 plemenski bik. V ta namen se je ustanovil pri Priv. agrarni banki poseben sklad. Nadalje je predpisano, da morajo živinorejci prijaviti svojo živino, da se more po potrebi dati živina onim živinorejcem, ki bi imeli premalo živine.

Glede svinjereje so se odločili, da bosta v Srbiji v bodočnosti samo dve vrsti prašičev, in sicer mangalica in moravski prašiči. Obe pasmi sta poznani po obilnosti masti. V zvezi s tem se sedaj ustanavlja v Svilajncu posebna postaja za svinjerejo.

Končno je treba omeniti še prizadevanja, da se izboljša ovčereja. Volna srbskih ovc je v splošnem slabše kakovosti. Ustanovili so zato poseben zavod, ki naj skrbi za izboljšanje volne. Da se oplemeniti domača vrsta ovc, je vlada naročila v Nemčiji 300 plemenskih ovc in ovnov. Namerava pa se ustanoviti več zavodov za izboljšanje ovčereje.

V splošnem se more reči, da je nastala za srbsko živinorejo nova doba z novimi razvojnimi možnostmi.

Špansko-portugalska trgovinska pogodba

V Madridu je bila pretekli teden podpisana špansko-portugalska trgovinska pogodba. Hkrati je bil tudi sklenjen plačilni sporazum. Po novi pogodbi bo znašal blagovni promet med obema državama 240 milijonov eskudov. Portugalski les, ki se je dosedaj izvažal v Anglijo, se bo odslej izvažal v Španijo v izravnavo za uvoz španskega olja. Celotni obseg trgovinske izmenjave bo v bodoče še enkrat tako velik ko lansko leto.

Saditev soja rastline na Poljskem

Poskusi so dokazali, da so v Generalnem guberniju ugodni pogoji za gojitev soje. Nasprotno pa je gojitev ogrščice zaradi klimatičnih razmer bolj tvegana. Zato se bo v večji meri gojila soja rastlina. V letu 1943 se bo posejalo približno 10.000 ha zemlje s sojo.

Portugalska ustanavlja svoje papirnice

Pred kratkim izdani zakonski dekret je pooblastil družbo »Compagnia Portuguesa de Cellulose«, da postavi potrebne tovarne za proizvajanje beljene in nebeljene lesovine, časopisnega, tiskarskega in pisemskega papirja. Vse tovarne morajo biti najkasneje l. 1944 v obratovanju, pod vodstvom Portugalcev ter popolnoma kriti vso domačo potrebo.

Iz italijanskega gospodarstva

Evropska poštna konferenca bo predvidoma v letošnjem oktobru v Rimu. Izvršilni odbor, ki naj pripravi vse potrebno za konferenco, se je že ustanovil v Rimu.

Korporacijsko ministrstvo je izdalo novo naredbo glede proizvodnje tipiziranih nogavic. Odslej je dovoljeno izdelovati 29 tipov nogavic, od teh je 13 tipov za ženske nogavice, 7 za moške, ostali pa za otroke.

Italijanska proizvodnja paradiznikov je v zadnjih letih močno narasla. Kakor navaja družba Agit, se je s paradizniki za industrijsko porabo obdelana površina zemlje povečala od 21.000 ha v l. 1910 na 51.300 ha v l. 1940. Ze danes more industrija dnevno izdelati 25.000 stotov konserviranih paradiznikov. Vseh obratov, ki izdelujejo konservirane paradiznike, je 800, od katerih je 500 velikih industrijskih podjetij. Danes se ne krije samo vsa domača potrošnja, temveč se zelo velike količine konserviranega paradiznika tudi izvažajo. V ugodnih letih doseže ta izvoz približno poldrug milijon stotov.

Železniški promet v Fiume je zaradi zelo zboljšanih italijansko-hrvatskih trgovinskih stikov zelo napredoval. Pomorski promet se je sicer zmanjšal, toda v manjši meri, kakor se je pričakovalo. Pokrajinski korporacijski svet je ustanovil v pristanišču kemično-blagovni laboratorij. Izdelani so bili tudi mnogi načrti za zboljšanje pristaniških naprav.

Na pobudo Fašistične konfederacije denarnih zavodov se ustanovi v Rimu osrednji zavod za banke in bankirje, ki naj še bolj koordinira delo italijanskih denarnih zavodov. Zavod bo prevzemal po nalogu svojih članov prodajo državnih papirjev ter delnic državnih ali poldržavnih podjetij ter bo zastopal interese svojih članov proti državni blagajni. Prevzemal bo tudi za svoje članke jamstva proti državi in poldržavnim ustanovam in podjetjem. Dosedaj je pristopilo v novi zavod 150 kreditnih zavodov, ki imajo poldrug milijardo lir premoženja in ki upravljajo premoženje 15 milijard lir. Vsi ti zavodi imajo v Italiji nad 1600 podružnic.

Prodaja rabljenih radijskih aparatov je po pojasnilu rimske vlade prosta.

Italijanska država je prevzela jamstvo, da se bodo do l. 1948 obrestovale delnice družbe Adriansko-balkanski transporti po najmanj 5%. Glavnica družbe znaša 5 milijonov lir.

Foresta d. d. iz Genove je dobila od Visokega komisariata dovoljenje, da ustanovi svojo podružnico v Kočevju.

Finsider, finančna družba za železarsko industrijo je prenesla svoj sedež iz Genove v Firenzo.

Kovinska družba Franco Tosj v Milanu bo zvišala svojo delniško glavnico od 91 na 133 milijonov lir.

Otežkočena švicarska zunanja trgovina

Švicarska trgovinska zbornica je objavila, da se je zaradi poostre vojne otežkočil tako švicarski uvoz kot tudi izvoz. Švicarska industrija mora zato prenašati vedno večje omejitve. Vendar pa zbornica upa, da bo švicarsko ljudstvo vedno težji položaj glede oskrbe premagalo z discipliniranostjo.

že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce ovratnike in manšete, Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. Selenburgova 3
Telefon št. 22-72.

Baika o gozdnem bogastvu Vzhoda

V gospodarskih krogih so dostikrat mnenja, da ni glede oskrbe z lesom nikakih težkoč, ker imajo zasedena vzhodna ozemlja velika gozdna bogastva. To mnenje označuje v zadnjem »Internationaler Holzmarkt« gozdarski strokovnjak inž. Kaiser kot popolnoma napačno. Mesece dolgo je pregledoval gozdove na vzhodu in nikjer ni opazil gozdnega bogastva. Po njegovi sodbi ni v dosegnem času računati z lesnim uvozom iz vzhoda. Iz njegovih nadaljnjih izjavanj posnemamo naslednja dejstva:

V sedanji vojni se porabi izredno mnogo lesa. Mnogo mest, vasi in industrij je bilo razdejanih in njih obnova bo prva nujnost. Vzhodne pokrajine pa morajo v prvi vrsti kriti potrebe vojske. Ze pred vojno je bilo evropsko lesno gospodarstvo pasivno in se je morala potreba kriti z uvozom iz čezmorskih krajev. Ker sedaj na ta uvoz ni računati, je treba zadnje evropske gozdne površine mobilizirati.

Velika večina gozdov na Vzhodu je zaradi divje sečnje od leta 1920. dalje tako izropana, da ni več sledu o gozdnem bogastvu. Mnenje evropskih strokovnjakov o gozdnem bogastvu sovjetske unije je zastarano. Gozdna površina sovjetske unije se sicer ceni na 500 milijonov hektarjev; tu pa so tudi všteta vsa močvirja, stepski gozdovi, tundre, grmičevja in podobno. Kako neodgovorno se je zapravljalo gozdno bogastvo, naj kažejo naslednji primeri. Na tisoče kmetov je izdelovalo železniške prage. 15 cm debeli pragi so se izdelovali iz 2,5 m dolgih hlovod, ki so imeli 30 cm premera. Na ta način je šlo približno 60% lesa za trske. Če se pomisli, da se je izdelalo 50 milijonov pragov, potem se lahko izračuna, kako velikanske količine lesa so se zapravile. Do l. 1930. je bilo še mogoče dobiti potrebni les iz krajev, ki so bili 1 do 6 km oddaljeni od železnice ali pristajališč za splave. Danes se more dobiti les iz krajev, ki so najmanj 15 km oddaljeni od železnice. Kjer se je gozd posekal, je ostala samo goličava. Na teh se vidijo še danes hloidi, ki so obležali in zgnilj ali pa so bili zažgani. Dostikrat so zaradi tega nastali gozdni požari, ki so uničili na milijone kubikov lesa. Kakor so pravili ruski gozdni strokovnjaki, zgine ali zgori najmanj polovico toliko drevca, kakor pa znašajo uporabljene lesne količine.

Po statističnih podatkih je znašala l. 1930. v sovjetski uniji lesna sečnja 250 milijonov kubikov. Ker daje ruski gozd na hektar največ 300 kubikov, kar se pa le redko vidi, je treba za sečnjo 250 milijonov kubikov popolnoma posekati 1,5 milijona ha gozda. Če bi Nemčija tako delala, bi bilo pri površini 12 milijonov hektarjev v šestih letih posekano zadnje drevo. O kakšnem gospodarskem upravljanju gozdov ni bilo v zadnjih 20

letih v Rusiji nitj govora. Samo divje so se sekali gozdovi brez vsakega preudarka. Gozdovi, ki so še ostali, leže transportno tako neugodno, da se praktično ne morejo izkoriščati. Tako se ne morejo bukovi gozdovi na Kavkazu izkoriščati, ker ni možnosti, da bi se spravila debela iz gor v dolino. To velja tudi za redke gozdove na Jalti. Še danes veliki gozdovi pri Brijansku se ne morejo izkoriščati, ker leže v čisto zamočvirjenih krajih. Če bi se vendarle hotele večje zaloge lesa spraviti iz teh krajev, bi se morale postaviti žične in gozdne železnice.

Trajen dovoz lesa za lesne industrije je mogoč le, če se ustvari potrebni aparat, da je dovoz zagotovljen. Ker so se gozdovi samo plenili, niso mogla ustanovljena industrijska lesna podjetja navzlic velikim množicam prisilnih delavcev in navzlic motorizaciji nikdar polno obratovati. K temu pa pridejo še transportne težkoče. Od decembra do maja so splavi nemogoči. V vročih poletnih mesecih pa imajo reke pre malo vode. Samo nekaj tednov je mogoče po splavih spraviti les v industrijska podjetja. Domači vozovi, tako imenovani panje-vozovi morejo sprejeti samo hloide, ki imajo 0,3 kubika. Celo večnost bi trajalo, preden bi se pri današnjem pomanjkanju konj založile z lesom samo dve žagi. Po prepričanju inž. Kaiserja je mogoč transport večjih količin lesa samo, če se postavijo gozdne in žične železnice.

Inž. Kaiser opisuje nato gospodarsko škodo, ki jo je povzročilo divje sekanje gozdov. Prej so bila obrežja obraščena z drevjem in ko je sneg skopnel, so ta drevesa kot gobe vsrkala vodo ter jo kasneje zopet polagoma oddajala kakor iz naravnega rezervoarja. Danes pa vode preplavljajo potoke in reke, se razlivajo čez obrežja in odnašajo dobro zemljo. Nastajajo povodenske katastrofe. Za kmetijstvo pa se pokažejo še druge slabše posledice. Naravni vodni regulator gozd izginja. Velike ploskve obdelane zemlje postajajo vedno slabše, ker voda takoj odteka. Vedno več peska pokriva zemljo ali pa nastajajo močvirja, kakor je to opazoval inž. Kaiser v Žitomirju in Brijansku. Dočim se je gozd tako neodgovorno uničeval, se je ruski les prodajal na svetovnih trgih za slepo ceno, ker se je les uporabljal kot orožje v gospodarski vojni, ki naj pomaga zanetiti svetovno revolucijo.

Inž. Kaiser zaključuje svoj članek z ugotovitvijo, da bo moral del industrijskih podjetij na vzhodu prenehati z obratovanjem. Gigantski pogodovni načrt bi se moral ustvariti. Obratovati bi smela samo lesna podjetja, ki imajo dobro lesno podlago in ta bi se morala modernizirati. Nova podjetja pa bi se smela ustanoviti samo tam, kjer je dovoz lesa zagotovljen. Premagati pa bo treba velikanske težave, da se izvede obnova lesnega gospodarstva.

vina v višini 425 milijonov Kš. Čisti dobiček banke je izkazan z 20.19 milijona Kš. Sklenjeno je bilo, da se izplača 4.88 odstotna dividenda, to je 165 Kš od delnice.

Gospodarske vesti

Najmlajše zagrebško mestno podjetje so mestne opekarne v Kustošiji, katere je prevzela zagrebška občina leta 1940 ter jih povečala in modernizirala. V dveh letih so opekarne izdelale 20 milijonov zidakov in strešne opeke.

S sladkorno peso je bilo letos na Hrvaškem posejano 17.000 ha zemlje, znatno več kakor druga leta. Vendar pa Hrvaška ne bo mogla sama kriti vse svoje potrebe na sladkorju ter bo zato sladkor uvozila iz Nemčije. Tudi precej saharina je dobavila Nemčija Hrvaški. Saharin so dobila podjetja, ki izdelujejo alkohol.

Hrvaška je prejela iz Nemčije 200 vagonov semenskega jarega ječmena, ki se sedaj razpošilja v gospodarska središča države. V hrvaških krajih, kjer drugo žito ne uspeva, sejejo ječmen tudi kot krušno žito. Kmetovalci bodo dobili semenski ječmen deloma brezplačno, deloma pa bodo morali po žetvi vrniti isto količino ječmena, ki so jo prejeli. Ze prej pa je prišlo iz Nemčije na Hrvaško 20 vagonov semenskega ovsca.

Vseh zavarovancev je bilo na Hrvaškem 215.789. Povprečna dnevna zavarovana mezda je znašala v decembru 69.46 kune ter se je v enem letu zvišala za 37 odstotkov. Skupna dnevna zavarovana mezda pa je znašala 374.7 milijona kun, za 24 odstotkov več ko v decembru 1941.

8. marca je bil otvorjen zračni promet na progi Zagreb—Budimpešta in Zagreb—Milano.

Zdravilnih rastlin so lani nabrali na Bolgarskem za 400 milijonov levov, od katerih so izvozili v inozemstvo za 334 milijonov levov.

Oskrbovalno ministrstvo v Atenah je dovolilo nadaljnje olajšave v blagovnem prometu. Trgovina in promet s krmili, mlekom in mlečnimi izdelki sta zopet prosta. Ukinjene so bile tudi zadnje omejitve za žitno trgovino.

Ob zadnji zahtevi grških državnih nameščencev, da se zvišajo plače, se je zvedelo, da se sedaj računajo vsi državni izdatki na

250 milijard drahem in da gre od te vsote 75 odstotkov za plače državnih nameščencev.

Z naredbo vojaškega poveljnika je bila v Belgiji prepovedana proizvodnja lesenih mlinčkov za kavo in drugih lesenih mlinov za gospodinjstvo.

Danske cementarne so začele delati poskuse, da bi za žganje cementa uporabljale šoto. Dosedanji poskusi obetajo dobre rezultate.

Po novi trgovinski pogodbi med Švedsko in Dansko bo znašala blagovna izmenjava med obema deželama samo 29 milijonov kron, kar pomeni znatno zmanjšanje švedsko-danske trgovine. Lesni izvoz švedske na Dansko bo dosegel le še 15 odstotkov svojega bivšega obsega.

Donos iz finskih državnih gozdov je proračunjen za leto 1943 na 700 milijonov finskih mark, kar je za približno 100 milijonov več ko dosedaj.

Po objavljenih podatkih je znašala mesečna proizvodnja lesa v Britanski Kolumbiji približno 300 tisoč standardov, od katerih se je približno ena četrtnina porabila v Kanadi, po 110.000 standardov pa je bilo izvoženo v Anglijo in v USA. Čeprav se je proizvodnja povečala do skrajne meje, vendar ne more kriti potrebe. Zato znova skušajo uvoziti les iz Švedske.

MALI OGLASI

Naprodaj

velika hiša, center, popolnoma obnovljena. Ponudbe na upravo »Trgovskega lista« pod »Velika hiša«.

Proda se

vila z obsežnim zemljiščem v centru na prometni točki za 800.000 lir. Ponudbe na upravo »Trgovskega lista« pod »Prometna točka«.

Hiša

strogi center, se proda za 350.000 lir. Ponudbe na upravo »Trgovskega lista« pod »Strogi center«.

Moderna vila

na Opekarski cesti naprodaj za 300.000 lir. Ponudbe na upravo »Trgovskega lista« pod »Opekarska«.

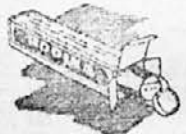
Naprodaj

hiše in zemljišča v Devici Mariji v Polju. Ponudbe na upravo »Trgovskega lista« pod »Ugodno«.

Il mio bambino è a letto con l'influenza... Moj otrok je zbolel za influenco...

In vendita in tutte le farmacie
Dobi se v vsaki tekarni

E' INUTILE SOFFRIRE
ZAKAJ BI TRPELI

Tako zvane oblike influence obsegajo, poleg resnične influence, še množico etmskih obolenj, kakor so kašelj, mrzlice, vnetja grla in sapnika, bronhitis.

Proti vsem boleznim prehlada Vam pomaga

RODINA

Contro il raffreddore e le forme influenzali
Zoper prehlad in oblike influence

Ali že veste

da izdelujemo priznano dobre, domače proizvode:

Toaletno milo „ANITA“,
toaletno kremo „ANITA“,
rožno vodo „ANITA“,
rožno mleko „ANITA“,
zobno kremo trdo „ANITA“,
muholovce „Muskin“ itd.

Še danes oddajte svoje naročilo

„MERKUR“
tvornica mila in kem. proizvodov
Ljubljana, Stari trg 17
Telefon 39-77

Denarništvo in zavarovalstvo

Valutna stabilnost na Češko-Moravskem

Na glavni skupščini praške narodne banke so se v navzočnosti ministra za gospodarstvo in delo dr. Bertscha ugotovila uspešna prizadevanja za ohranitev valutne stabilnosti. Direkcija za določanje in nadzorovanje cen, ukrepi za omejitev dobičkov in dividend ter ne nazadnje zagrabitev vseh razpoložljivih deviznih sredstev so pripomogli, da je ostala kupna sila češke krone nespremenjena. Guverner dr. Dvořak je v svojem

govoru naglasil, da se je gospodarstvo razvijalo mirno in izravnano. Denarni trg je mogel opravljati svojo funkcijo brez motenj. Obtok bankovcev je znašal 31. decembra 1942 14.089 milijonov Kš, žiro-dobroimetja 1666 in zakladni listi 1775 milijonov Kš, kar ustreza zahtevam gospodarskega življenja. Te postavke so nižje kakor obtok v inozemstvu. V bilanci praške narodne banke se pri bilančni vsoti 20.7 milijarde Kš izkaže zlati zaklad v višini 1515 milijonov Kš, terjatve v tujini v višini 728 milijonov in druga goto-

